

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

nihilominus circa Stationes & Retrogradationem, Latitudines eorum plurimum habent varietatis: ut præscribi Regula alia non possit: nisi hæc solum, ut calculus eorum motus deducatur ad binos dies, datum circumstantes; attendendo, quæ membra generalis præcepti nihil mutant, & quomodo mutantur Logarithmi; & an nobis ad formationem Prosthaphæreseos posterioris, subsidio esse possit Tabula Anguli. Certè hæc varietas tanta est, ut cum in Saturno & Jove maxima latitudo, uti dictum, contingat proximè diem oppositionis cum Sole; in Martea possit distare ad dies 20. 30. 40. ante vel post oppositionem, pro re nata.

Præcepto 99.
& 100.

Tabb. fol. 20

E X E M P L U M.

Anno 1625. ¹⁸/₂₈. Augusti in Meridie, locus Solis 5°. 2'. 20" N, Log. us Intervalli — 902. Locus Martis 5°. 9' V Retrogradus. Logarithmus curtati Intervalli — 32599. Itaq; proportio Intervallorum 31697. Fuit igitur latitudo Martis 5°. 27²/₃. Australis, distantia à Nodo 63°. 18¹/₂. Et quia Mars accedit ad Nodum, decrevit igitur Inclinatio, crescit ejus Mesologarithmus: modulus incrementi in uno gradu est 875. Sed diurnus Martis non est gradus unus, sed 31'. 27", & in Anomaliâ mediâ 168°. 12', indice Intercolumnio, gradus dat in coaquata 1°. 12'; est igitur diurnus motus Eccentricus à Nodo 37¹/₂ circiter, qui de incremento Mesologarithmi Latitudinis, quod erat 875, capit 540 circ. Ablatus verò à diurno Solis 58'. 6", relinquit 20'. Et quia Angulus Commutationis est 171°. 19', ubi sub proportione 30000, in Tabulâ Anguli, respondet gradibus 4', dupla circiter diminutio Prosthaphæreseos: Commutatio quidem fiet 171°. 39', Logarithmo 193000; Prosthaphæresis verò 20°. 43', & Elongatio 150°. 56', Logarithmo 72190: differentia horum 120900; cum prius esset differentia 120250. Crevit ergo Log. us Commutationis plus, quam Elongationis, per 650. At qui prius etiam Mesolog. us tantumdem fere, scil. 540 crescere deprehensus est. Ergò his diebus 28. 29. Augusti, maxima latitudo Australis fuit, cum neq; oppositio esset cum Sole (ut que de terminis die 22. Septembris sequebatur) neq; Planeta in limite, quippe motu Eccentrico in 13°. 42' N, 27 gradibus ultra limitem Austrinum. Fuit autem Mars Stationi vicinus, indice Commutationis angulo, inter angulos Tabule latitudinaria versante, & retrogradus à die 21. Augusti. Latitudo verò ejus tam grandis est, sc. 5⁰¹/₂ gr. propter Terræ propinquitatem, cum Inclinatio habeat tantum 1°. 39'.

Tab. fol. 20.

SEMIDIAMETROS PLANETARUM APPARENTES indagare.

PRÆCEPTUM 110.

Res est lubrica. Nam visui naturali semper offeruntur corpora hæc lucida cum dilatactione luminis optica in oculis; instrumento verò dioptrico adhibito, multis partibus agnoscuntur minores (adhibita sc. & ratiocinatione) & Saturnus nunquam major 30" Secundis circiter. Docebo igitur computare, quid appareat

per Telescopium. Nam illa ampliatio Optica Regulam non habet.

Distantiæ Planetæ (non à Sole, sed) à Terra, Logarithmum aufer cossicè à triente de Logarithmo distantia ejusdè à Sole longissima; quod relinquitur, ut Logarithmus, in Heptecosiade quæsitum, ostendit in Sexagesimariâ, Scrupula, quibus si deprimantur apices, ut valeant tantum partem Sexagesimam, formabitur Semidiameter Planetæ apparens quæsitâ.

Præcepto 90
invenitur.

E X E M P L A.

Sit Elongatio Veneris à Sole 180°, & illa 30° ab Aphelio, Intervallo + 72847, iste in Perigeo, Intervallo + 98200. Ergò Intervallum Veneris & Terræ 25353, cujus Logarithmus + 137200. Logarithmus Intervalli Veneris Aphelia est, + 31588. Sit data illa Solis & Veneris distantia rectilinea. Ergò ab hujus Triente + 10529, aufer cossicè Logarithmum intervalli Veneris & Terræ, qui sit + 137200; restat — 126671. Hic, quæsitus ut privativus, ostendit in dextra Sexagesimariâ 3°. 33'. Ergò Semidiameter Veneris, appareret 3°. 33'. depressis apicibus: siquidem Venus in tantâ propinquitate ad Terram, pleno vultu cerni posset, nec minueretur ut Luna.

Tabb. fol. 62

Sic, sub Intervallo Martis in Aphelio seu Anomaliâ 0. 0' constituti, positus est Logarithmus — 50962; ab hujus parte tertia — 16987, aufer Logarithmum Intervalli Martis & Terræ, + 100930. Subtractione cossica facta, remanet — 117917. Rursum hic, ut privativus quæsitus, ex dextra Sexagesimariâ ostendit 3°. 15'. Ergò Semidiameter Martis in tanta propinquitate ad Terram, quantam Log. us adhibitus indicat, appareret quantitate partis Sexagesimæ, sc. 3°. 15'.

Tabb. fol. 62

Pono autem in hujus præcepti fundamentis, ex Epitome Astr. Planetarum omnium corpora esse in proportione suorum & Solis Intervallorum, diametros ergò in subtriplicâ Judicium & censura fit penes eum, qui probabiliorum proportionem ostenderit.

Libro 11.
fol. 485.

DE PLANETARUM OCCULTATIONE, ET EMERSIONE ex radiis Solis; quos Occasus Ortusque Heliacos, & ab usu frequenti, generis voce, Poeticos appellant.

PTOLEMÆUS singulis Planetis (singulisq; classibus Fixarum stellarum) suas assignavit profunditates Solis sub Horizonte in circulo Verticali; quam profunditatem si Sol obtineat sub Horizonte, stella in ipso Horizonte posita, videri vel incipiat vel desinat. Has profunditates in singulis Planetis expressi in calce Tabularum Latitudinariarum.

Tabb. fol. 53
59. 65. 71. 77.

Has metas secutus REINHOLDUS in Prutenicis, ultimam omnium Tabulam dedit, arcuum inter loca Solis & Planetæ, qui articulos ipsos representent harum Phasium. At cum arcus illi mediam quodammodo viam incedant

k a Inter